

די תמימה או שאלתי את עצמי אם אני יכול להיעזר קצת בנחום הורוביץ למיניהם, כי כפריגילעדי ובוה. מתברר שמדיברציה.

● זה מוזר, מפני שבמשך שנים רבות היה הגבול הלבנוני כמעט פתוח.

כן, חשבתי שבמטולה יש חברה שעוד זוכרים, וחשבתי שיש איזשהו מישקע של מירע. כלום. אותנו לא מעניין כלום מעבר לקצהאפינו. ראיתי שגם אלה שעוסקים בלבנון ובשיעה לא יודעים מושגים ראשונים. אני קצת ידעתי, כי חייתי כאיראן שבע שנים, וקצת מהשיעה נדבק בי, אני ידעתי שיש מושגייסוד, שהם בשבילי מוכנים מאליהם, וראיתי שזה בכלל לא.

בעיקבות כניסתי אכן נעשה מאמץ ללמוד את השיעים ובעיותיהם בלבנון ככסיס לטיפולנו בנושא. מאמץ זה הניב בין השאר אנתולוגיה של השיעה, לתת איוה שהם מושגייסוד למי שרוצה להתמצא בשטח בכלל וזה הפך להיות ספרייסוד מאז. מוזר מאוד שזה קרה רק ב'83, כי גם באוניברסיטה, גם במכון דוין. שלא להזכיר בכלל את האוניברסיטה העברית, לא הייתה כלל התייחסות לשיעה כשיעה, למרות שזאת היא כת מוסלמית כל-כך חשובה במרחב הי איסלאמי.

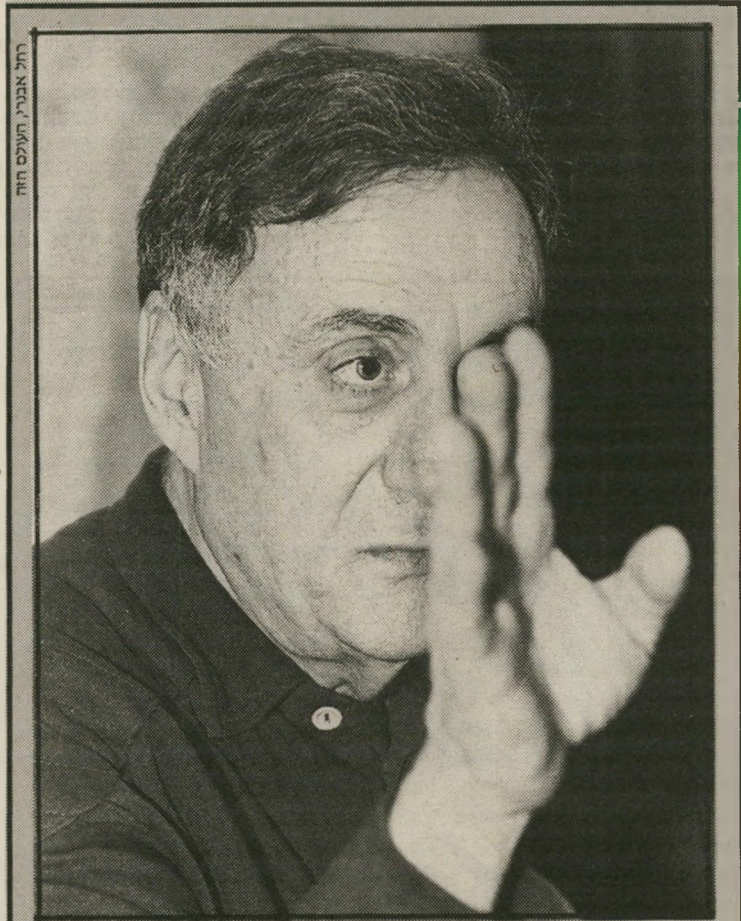
למה אני כל-כך התעניינתי? כשאני ראיתי איפה אני חי ב'83, ראיתי שיש פה איוה דבר מעוות. בתפיסה שלנו אנהנו כולנו מאופסים על הנוצרים. זה לא רק עניין שהיינו מאוהבים בקונספציה של הפלאנגות וכל מיני דברים כאלה. אני גם מבין את זה. זה דבר מאוד אנושי, שיש איוו קבוצה הנמצאת בתוך מעי גליהאיכה והיא מושיטה לך יד, ומושיטה לך יד בנדיבות ועם סברפנים, עם הבטחות, עם רמציפיות.

● נדיבות מהצר שלנו.

גם שלהם, אתה יודע, גם שלהם. הם נתנו לנו תמיד את התחושה שגם הם נותנים לנו משהו. וכשכבא החברה שלנו לביירות, מה זאת אומרת קבלתפנים? שטיח אדום ואחרים וכל הדברים. זה מחמאי. ראיתי שזה איכשהו מעוות. הרמוגרפיה מברלת אחרת לגמרי. ראשית, שלאורך הגבול הרוב הוא שיעי וממשך להיות שיעי, והשכנים שלנו, לעוד 2000 שנה, יהיו שיעים ברובם, עם איום נוצריים ודרוזים. דווקא באיזורהביטחון הי

שקורה בחצר האחורית שלי, וזה בגבול. ושם יש שיעים, ואני צריך לדעת מי הם השיעים האלה, מה חשוב להם, על איוה המצן הם חיים,

כולם. כי הם לא האמינו לנו שאנחנו לא רוצים לספת, שאנחנו באמת רואים באיזור הזה שטח לבנוני ריבוני. שמה שאנחנו באמת

יש פסנתר שנקרא לבנון. יש שם אוקטבות. צריך לנגן שם לא רק על שתי אוקטבות נוצריות. קיימות אוקטבות רבות, וצריך לנגן על הכל.

אבל הם יודעים היום, שהכללים שלנו הם הגונים, הם נוקשים, ושבעצם מה שמעניין אותנו, זה שקט, זה הכל.

● אתה מדבר על רצועתהביטחון?

כן, על רצועתהביטחון. חלק גדול מאוד של החוליות, שהיו בדרך לגדר, נתפסו על-ידי שיעים, בחלקן על-ידי נשים. הלכו ישר לצד"ל ואמרו: תראו, מסתובבים אנשים שהם לא מהאיוור, לכו טפלו בהם. זאת אומרת יש להם תחושה שמהשו יכול להיפגם על-ידי זה שהם יתירו לחתרנות לפעול בתוכם. ותרע לך, בין השיעים חתרנות זה הדבר הכי פשוט, הם אשפים בסודיות.

כך שאלו היו רוצים לעשות לנו חתרנות, היינו לא היו חיים.

כל זה נעשה מתוך מטרה אחת בלבד: למנוע מצב, שבו צריך לקחת כוחות ולנוע חזרה צפונה. זה מישהו שאנחנו לא רוצים לחזור עליו. זה לא יביא שום תכלית. לבנון זה כמו גלי. אנחנו ניכנס לתוך זה, ונצא החוצה כאילו שלא באנו בקירבו. זה לא יביא כלום. מאחר וזה יביא רק קורבנות משני הצדדים, צריך למנוע את זה. איך מונעים את זה? יש לנו את הפנטזיה הזו, פנטזיה של ממשלת-האחרותהלאומית, של שריהביטחון, האומר שיש לנו איוורביטחון מצומצם, שיש לנו צד"ל, שהוא בעיקרו מיליציה, שתפקידה הוא לשמור על הביטחון בתוך איוורהביטחון.

● כמה שיעים יש בצד"ל?

היום קרוב ל-50%. פעם זה היה כ-15%. ויש לנו צה"ל, הנותן גיבוי לפעם הזה. בלי צה"ל, בלי גיבוי אוטומטי של צה"ל, אין צד"ל. שלא נשלה את עצמנו.

לפעמים זה לקח לנו שלוש שעות, עד שיחידה של צה"ל נעה לעזרת מעוז או מוצב שיש צד"ל שנמצא במצוקה. היום זה לוקח 10 דקות, רבע שעה, בגלל כבישים, בגלל יכולת לוגיסטית שונה. היום זה מצב שונה לגמרי.

צד"ל מנה תמיד 2500 איש. היום הוא יותר צעיר, יותר מאומן. יש בו כבר מאות מ"כים שקיבלו הכשרה. היינו היום עם שר הביטחון באחד הדורדים, והסכירו לו בעברית

הפסנתר הוא לבנון!

את כל הרברים. כבר לא צריכים את המ תורגמים.

אין לנו פרטנר בלבנון. יש לנו פרטנר במצרים. מגיעה חוליה ממצרים, יש על מק לצעוק. בירדן כנ"ל, אם משהו קורה בעמק בית-ישאן, או מייד רואים את הירדנים מת-רוצצים. בסוריה הכי שקט. בכל מקום שבו מוצב צה"ל מול הצבא הסורי, יש שקט מוחלט. לטוב בלבנון אין לא מי לצעוק, אין אף אחד להתאונן, אין עם מי לדבר, חלל שילטוני, צבאי, ביטחוני, טוטאלי.

● אתה יכול להגיע מזה למסקנה שבראי שהסורים יתפסו את כל לבי נון.

אילו סוריה היתה אחרת, יכול להיות שאתה צודק. אבל הניסיון שלנו עם סוריה הוא קשה.

אם תשאל כל לבנוני, אם תשאל את ה ירדנים, תשאל את מובארכ, מה זה סוריה? מה זה אסר? לא תשמע מתמאות. אין מה לעשות, ככה זה. זה טיבעו של המייסטר הסורי, וזה גם טיבעו של מרכיבי הכוח בסוריה.

רוצים זה רק את הביטחון שלנו, ולכם גם שלהם, ולקח לנו שנתיים להוכיח להם שי אנחנו באמת כאלה.

גם הנוצרים התייחסו אלינו בחשדנות. הם שאלו אותנו: אתם הולכים לעזוב או לא לעזוב? אם אתם, לא עוזבים זה דבר אחר. אם אתם עוזבים, תגידו לנו, כי אז אנחנו נתארגן אחרת. הם יודעים שדמם יותר ברגע שאנחנו נעזוב, אם לא יהיו סידורים אחרים. היום זה כבר נכון, אנחנו גם הולכים השיעים.

אנחנו גבעים לבנים למצב, שבו אני חושב שהאוכלוסיה, יחסית לשאר האוכלוסיות הי שיעיות באיוורים אחרים, מערב-ביירות או בקאע, שני הריכוזים הנוספים של השיעים (יש עוד איוה ריכוז קטן בצפון), מצבה הי כלכלי יותר טוב. כשקורה משהו בכיירות, הם רצים דרומה. הם לא רצים צפונה, הם לא רצים לבקאע.

ולכן, כשאני בא היום לעשות לעצמנו מאון, אני חושב שאנחנו הלבנון בקו יוצא-מך הכלל נכון, בזה שאנחנו יצרנו תחושת-ניר נוחות באוכלוסיה. טוב, זה לא שהם אוהבים אותנו, לא שהם לא יהיו שמחים להיפטר מ יאתנו, ישמחו להיפטר מאיתנו בכוא היום.

מה מדריך אותם, ממה להיזהר ואת מה לער דר. כי אני לא מאתמול עוסק בענייני-רעבים. ואני בשום פנים ואופן לא רואה את עצמי דווקא כיונה בעסק הזה, אני רואה את עצמי כריאליסט. אנחנו צריכים לחיות עם הפלסטינים ועם הערבים עוד 2000 שנה, ואני אפילו לחיות כסיכסוך ניצחי. צריך לחפש דרך איך לגשר על פני הפער, ואני אומר את זה לעצמי. אבי חינך אותי ככה, כי על זה גדלתי, בעצם.

לכן, כשיש אוכלוסיה כזו, אז 50% מי הביטחון שלנו מוכתבים מזה שהאוכלוסיה הזו נינוחה, לא-לחוצה, לא חשה מושפלת, מגורה. אני לא מצפה שהם יאהבו אותנו, אני חושב שזה הרבה מעבר למה שניתן לצפות. את התורה הזאת אני מנסה ליישם באיוור הביטחון. אנחנו משתדלים לפחות לצמצם, ככל האפשר, את המעורבות שלנו. האפשר להחזיק שם כריזכר חייליים, אפשר להחזיק פחות חיילים. היחס הזה מונתה במידה רבה על-ידי אופן התייחסות של האוכלוסיה ל עניין.

האוכלוסיה התייחסה אלינו בהתחלה מאוד בחשדנות, לא רק השיעים, אלא בכלל,

רוב המחלט הוא שיעי.

אמרת: חברה, זוהי עוברת-חיים שצריך להתייחס אליה. או פיתחתי לעצמי את התיאוריה של תורת-הפסנתר. יש פסנתר ש נקרא לבנון, ויש שם אוקטבות, וצריך לנגן לא רק על שתי אוקטבות נוצריות, יש אוקטבות רבות וצריך לנסות לנגן על הכל, ואו יוצאת מוסיקה. אם אתה מנגן רק על שתי אוקטבות, יוצא משהו מאוד לא מייצג.

קראו לי אז "הפסנתרן" וקרו לי כל מיני דברים, אבל לא חשוב, אני חיפשתי רחוק, איך להסביר לנאשים, להירוטות, שאי-אפשר לחיות רק עם המימד הנוצרי, שזה לא טוב, זה לא נכון. אין לי שום דבר נגד הנוצרים. אני לא מסכים להשקפות-העולם לא של פינר ג'ור-מייל, עליו השלום, ולא של אמינו בנו, ואני בטוח שאילו היה באשיר חי והיום נשיא-לבנון או משהו כזה, לא היו לנו חיים קלים איתו. אין לי שום ספק בדבר. אני לא היכרתי אותו, לא דיברתי איתו, לא ההלפתי איתו אף מילה אחת. אבל אני יודע פחות או יותר את השי-קפת העולם. ואמרת: זה לא מייצג את לבנון בעיניי.

בעיניי, קודם כל, חשוב לי הכי הרבה מה